

WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM DORADZTWA ZAWODOWEGO

*w Szkole Podstawowej nr 14
im. Henryka III Głogowskiego
w Głogowie
rok szkolny 2024/2025*

opracowała: mgr Agnieszka Kuberska

PODSTAWA PRAWNA

Prowadzenie działań związanych z doradztwem zawodowym w przedszkolach, szkołach i placówkach regulują m. in:

- Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz.U. 2023 poz. 984)
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. 2022 poz. 2230)
- **Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. 2023 poz. 900)**
- Ustawa z dnia 22 listopada 2018 r. o zmianie ustawy – Prawo oświatowe, ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2018 poz. 2245)
- **Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz.U. 2019 poz. 325)**
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 kwietnia 2019 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół ([Dz.U. 2019 poz. 639](#) z późn.zm)
- **Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. 2017 poz. 1591 z późn. zm)**
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Dz.U. 2019 poz. 502 z późn. zm.)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli (Dz. U.2017 poz. 1575 z późn. zm.)

- Uczniowie klas VII i VIII na zajęciach z zakresu doradztwa zawodowego nie są oceniani (art. 44a ustawy o systemie oświaty w związku z art. 109 ust. 1 ustawy Prawo oświatowe).
- Zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego nie są wpisywane do arkusza ocen i na świadectwie promocyjnym lub ukończenia szkoły podstawowej (§14 ust. 2 rozporządzenia MEN z 25 sierpnia 2017 r. w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania [...] (Dz. U. z 2017 r. poz. 1646 pkt 10 zał. 1 do rozporządzenia MEN z 26 kwietnia 2018 r. w sprawie świadectw, dyplomów państwowych i innych druków szkolnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1646)

Szczegółowe regulacje wprowadzają rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej, m.in. w sprawie doradztwa zawodowego, w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół oraz w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.

6. Doradztwo zawodowe jest realizowane:

- klasach I–VI szkół podstawowych na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego, o których mowa w art. 109 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, zwanej dalej „ustawą”;
- w klasach VII i VIII szkół podstawowych oraz w szkołach ponadpodstawowych, o których mowa w § 2 pkt 4–7, na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego, a w przypadku szkół prowadzących kształcenie zawodowe również na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia w zawodzie, o których mowa w art. 109 ust. 1 pkt 1 ustawy, a także w szkołach specjalnych przysposabiających do pracy – na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych;
- klasach VII i VIII szkół podstawowych, w branżowych szkołach I stopnia, liceach ogólnokształcących i technikach, z wyjątkiem szkół dla dorosłych, na zajęciach z zakresu doradztwa zawodowego, o których mowa w art. 109 ust. 1 pkt 7 ustawy;
- szkołach podstawowych i szkołach ponadpodstawowych, na zajęciach związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu prowadzonych w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 5 ustawy
- w szkołach podstawowych i szkołach ponadpodstawowych, z wyjątkiem branżowych szkół II stopnia, szkół specjalnych przysposabiających do pracy, szkół policealnych i szkół dla dorosłych, na zajęciach z nauczycielem wychowawcą opiekującym się oddziałem;
- przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych formach wychowania przedszkolnego, szkołach podstawowych i szkołach ponadpodstawowych z wyjątkiem branżowych szkół II stopnia, szkół policealnych i szkół dla dorosłych, w ramach wizyt zawodoznawczych mających na celu poznanie przez dzieci i uczniów środowiska pracy w wybranych zawodach, organizowanych u pracodawców, w szkołach prowadzących kształcenie zawodowe lub w placówkach i centrach, o których mowa w art. 2 pkt 4 ustawy.
- **Zadania wynikające z Wewnętrzzkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego realizowane są zgodnie z polityką oświatową państwa na rok szkolny 2024/2025**
 - ✓ Edukacja prozdrowotna w szkole - kształtowanie zachowań służących zdrowiu,

rozwijanie sprawności fizycznej i nawyku aktywności ruchowej, nauka udzielania pierwszej pomocy.

- ✓ Szkoła miejscem edukacji obywatelskiej, kształtowania postaw społecznych i patriotycznych, odpowiedzialności za region i ojczyznę. Edukacja dla bezpieczeństwa i proobronna.
- ✓ Wspieranie dobrostanu dzieci i młodzieży, ich zdrowia psychicznego. Rozwijanie u uczniów i wychowanków empatii i wrażliwości na potrzeby innych. Podnoszenie jakości edukacji włączającej i umiejętności pracy z zespołem zróżnicowanym.
- ✓ Wspieranie rozwoju umiejętności cyfrowych uczniów i nauczycieli, ze szczególnym uwzględnieniem bezpiecznego poruszania się w sieci oraz krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie. Poprawne metodycznie wykorzystywanie przez nauczycieli narzędzi i materiałów dostępnych w sieci, w szczególności opartych na sztucznej inteligencji, korzystanie z zasobów Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej.
- ✓ Kształtowanie myślenia analitycznego poprzez interdyscyplinarne podejście do nauczania przedmiotów przyrodniczych i ścisłych oraz poprzez pogłębianie umiejętności matematycznych w kształceniu ogólnym.
- ✓ Wspieranie rozwoju umiejętności zawodowych oraz umiejętności uczenia się przez całe życie poprzez wzmocnienie współpracy szkół i placówek z pracodawcami oraz z instytucjami regionalnymi.
- ✓ Praca z uczniem z doświadczeniem migracyjnym, w tym w zakresie nauczania języka polskiego jako języka obcego.

TERMINOLOGIA

PORADNICTWO ZAWODOWE - to długofalowe i wieloetapowe działania wychowawcze, towarzyszące jednostce w trakcie jej rozwoju zawodowego. Obejmuje ono udzielanie pomocy uczniom i dorosłym w planowaniu, tworzeniu i rozwoju kariery zawodowej, przynoszącej jednostce satysfakcję i zawodowy sukces.

ORIENTACJA ZAWODOWA - to działania wychowawcze szkoły, rodziców, i innych osób, grup i instytucji - mające na celu przygotowanie młodzieży do planowania kariery zawodowej, których ważnym elementem jest podejmowanie kolejnych decyzji wyboru zawodu i szkoły

DORADZTWO ZAWODOWE - świadczenie pomocy w dokonywaniu kolejnych decyzji

wyboru zawodu lub pracy w formie indywidualnej porady zawodowej, poprzez analizę pola problemowego jednostki i udzielenie jej informacji zawodowych, podawanie wskazówek, sugestii oraz instrukcji.

DORADCA ZAWODOWY - osoba udzielająca pomocy, w formie grupowych i indywidualnych porad zawodowych, młodzieży i osobom dorosłym w wyborze zawodu, kierunku kształcenia i szkolenia, uwzględniając ich możliwości psychofizyczne i sytuację życiową, a także potrzeby rynku pracy oraz możliwości systemu edukacyjnego, współpracując z rodzicami i nauczycielami w procesie orientacji zawodowej uczniów oraz wykorzystując w tym celu wiedzę o zawodach, znajomość psychologicznych i pedagogicznych technik, diagnozę rynku pracy oraz techniczne środki przekazywania informacji zawodowej.

INFORMACJA ZAWODOWA - zbiory danych potrzebnych jednostce do podejmowania kolejnych decyzji zawodowych oraz związanych z zatrudnieniem. Zakres treści, metod i kanały przekazywanych informacji są dostosowane do etapu rozwoju zawodowego jednostki oraz rodzajów podejmowanych decyzji.

INFORMACJA EDUKACYJNA - zbiory danych potrzebnych jednostce do podejmowania decyzji związanych z dalszym kształceniem.

WEWNATRZSZKOLNY SYSTEM DORADZTWA ZAWODOWEGO - ogół działań podejmowanych przez szkołę w celu przygotowania uczniów do wyboru zawodu, poziomu i kierunku kształcenia. System powinien określać: role i zadania doradcy w ramach rocznego planu działań, czas i miejsce realizacji zadań, oczekiwane efekty, formy i metody pracy.

ZINTEGROWANA STRATEGIA UMIEJĘTNOŚCI - Stanowi uchwałę nr 195/2020, która 31 grudnia 2020 r. została przyjęta przez Radę Ministrów. Dokument uwzględnia wymogi wynikające z Umowy Partnerstwa. Dokument określa osiem obszarów strategicznych polityki na rzecz rozwoju umiejętności:

- umiejętności podstawowe, przekrojowe i zawodowe dzieci, młodzieży i osób dorosłych,
- rozwijanie umiejętności w edukacji formalnej – kadry zarządzające,
- rozwijanie umiejętności w edukacji formalnej – kadry uczące,
- rozwijanie umiejętności poza edukacją formalną,
- rozwijanie i wykorzystanie umiejętności w miejscu pracy,
- doradztwo zawodowe,
- współpraca pracodawców z edukacją formalną i pozaformalną,
- planowanie uczenia się przez całe życie i potwierdzanie umiejętności.

ZAŁOŻENIA WSDZ

Doradztwo zawodowe jest wpisane w ramy szkolnego systemu nauczania. Prowadzenie działań z zakresu doradztwa edukacyjno – zawodowego odbywa się na wszystkich szczeblach kształcenia:

- a) w przedszkolu – preorientacja zawodowa
- b) w klasach I-III oraz IV-VI szkoły podstawowej - orientacja zawodowa
- c) w klasach VII- VIII – doradztwo edukacyjno- zawodowe.

Wybór zawodu jest procesem rozwojowym i stanowi sekwencję decyzji podejmowanych na przestrzeni wielu lat życia. Predyspozycje zawodowe wywodzą się z doświadczeń dzieciństwa i rozwijają się wraz z upływem czasu. Oznacza to konieczność stworzenia takiego systemu doradztwa zawodowego, który zapewni i umożliwi uczniom rozwijanie świadomości własnych uzdolnień, posiadanych umiejętności, kwalifikacji, i zainteresowań. Sprawny system doradztwa zawodowego wskaże młodemu człowiekowi możliwości zdobycia wymarzonego zawodu. Uczeń musi posiadać świadomość, że jest autorem własnej kariery. Istnieje realna potrzeba udzielania profesjonalnej pomocy w zakresie doradztwa edukacyjno – zawodowego uczniom i ich rodzicom.

Adresatami Wewnętrznskolnego Systemu Doradztwa Zawodowego są:

- uczniowie,
- rodzice,
- nauczyciele,

Doradztwo zawodowe powinno być kształtowane w duchu postawy uczenia się przez całe życie i być wspierane przez rodziców i nauczycieli wszystkich przedmiotów. Wszystkie działania

w zakresie doradztwa zawodowego prowadzone w szkole tworzą Wewnętrznskolny System Doradztwa Zawodowego i stanowi spójną całość.

CELE OGÓLNE WSDZ

Celem orientacji zawodowej w klasach I–III jest wstępne zapoznanie uczniów z różnorodnością zawodów na rynku pracy, rozwijanie pozytywnej i proaktywnej postawy wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu

zainteresowań

oraz

pasji.

Celem orientacji zawodowej w klasach IV–VI jest poznawanie własnych zasobów, zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami i rynkiem pracy, kształtowanie pozytywnej i proaktywnej postawy uczniów wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych i wychowawczych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zdolności, zainteresowań oraz pasji. Celem doradztwa zawodowego w klasach VII–VIII szkoły podstawowej jest przygotowanie uczniów do odpowiedzialnego planowania kariery i podejmowania przy wsparciu doradczym decyzji edukacyjnych i zawodowych uwzględniających znajomość własnych zasobów oraz informacje na temat rynku pracy i systemu edukacji.

DZIAŁANIA KIEROWANE DO UCZNIÓW:

- udzielanie porad i konsultacji indywidualnych;
- prowadzenie zajęć grupowych związanych tematycznie z obszarami: poznawanie własnych zasobów; świat zawodów i rynek pracy; rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie; planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno- -zawodowych;
- pomaganie uczniom w przygotowywaniu teczek „portfolio”;
- aranżowanie sytuacji sprzyjających poznawaniu własnych zasobów np. poprzez udział w konkursach, przygotowywanie określonych zadań na zajęcia przedmiotowe, udział w organizowaniu uroczystości i imprez szkolnych;
- określanie potencjału edukacyjno-zawodowego;
- prowadzenie kół zainteresowań;
- organizowanie spotkań z przedstawicielami instytucji rynku pracy;
- stwarzanie okazji do udziału w wydarzeniach takich jak np. targi edukacyjne;
- umożliwianie udziału w spotkaniach informacyjnych z przedstawicielami szkół ponadpodstawowych;
- informowanie o ofercie kształcenia w szkołach programowo wyższych;
- umożliwienie udziału w spotkaniach z absolwentami szkoły (prezentacje ścieżek rozwoju edukacyjno-zawodowego);
- wspieranie uczniów w przygotowaniu Indywidualnych Planów Działania (IPD);
- organizowanie spotkań z przedstawicielami zawodów;
- organizowanie spotkań z inspirującymi osobami (pasjonatami, autorami innowacyjnych rozwiązań – młodymi ludźmi, którzy odnieśli sukces zawodowy);
- organizowanie wycieczek zawodoznawczych;
- umożliwienie dostępu do informacji edukacyjno-zawodowej poprzez strony internetowe szkoły, szkolne konto Facebooka, tablice informacyjne, e-dziennik;
- organizowanie zajęć w świetlicy związanych z orientacją zawodową,

- organizowanie kącików zawodoznawczych, np. w świetlicy szkolnej, w salach edukacji wczesnoszkolnej;
- organizowanie imprez o charakterze zawodoznawczym, np. konkursy, festiwale czy prezentacje zawodów;
- umożliwianie uczniom udziału w tzw. lekcjach zawodoznawczych organizowanych przez szkoły ponadpodstawowe zawodowe;
- udostępnianie materiałów multimedialnych (np. gier edukacyjnych, filmów i innych e-zasobów) ułatwiających samopoznanie, podejmowanie decyzji edukacyjnych i zawodowych;
- prowadzenie projektów edukacyjnych tematycznie powiązanych z orientacją zawodową oraz doradztwem zawodowym

DZIAŁANIA KIEROWANE DO NAUCZYCIELI, WYCHOWAWCÓW, SPECJALISTÓW:

- umożliwienie udziału w szkoleniach i kursach z zakresu doradztwa zawodowego;
- prowadzenie lekcji otwartych;
- zwoływanie szkoleniowych posiedzeń rady pedagogicznej;
- inicjowanie kontaktów z przedstawicielami instytucji rynku pracy;
- organizowanie spotkań z przedstawicielami firm lokalnego rynku pracy;
- udostępnianie zasobów z obszaru doradztwa zawodowego;
- wspieranie w realizacji zadań doradztwa zawodowego.

DZIAŁANIA KIEROWANE DO RODZICÓW:

- organizowanie spotkań informacyjno-doradczych z doradcą zawodowym w szkole;
- inicjowanie kontaktów z przedstawicielami instytucji działających na rynku pracy;
- organizowanie spotkań z przedstawicielami firm lokalnego rynku pracy;
- prowadzenie konsultacji dotyczących decyzji edukacyjno-zawodowych uczniów;
- informowanie o targach edukacyjnych;
- udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych (między innymi poprzez: biblioteczkę publikacji, stronę www szkoły, szkolne konto Facebooka, tablice informacyjne, e-dziennik);
- włączanie rodziców w szkolne działania związane z orientacją zawodową i doradztwem zawodowym.

TREŚCI PROGRAMOWE Z ZAKRESU DORADZTWA ZAWODOWEGO DLA KLAS I–VI SZKÓŁ PODSTAWOWYCH

A. Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas I–III szkół podstawowych

1. Poznanie siebie Uczni:

- 1.1 opisuje swoje zainteresowania i określa, w jaki sposób może je rozwijać;
- 1.2 prezentuje swoje zainteresowania wobec innych osób;
- 1.3 podaje przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi;
- 1.4 podaje przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach;
- 1.5 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.

2. Świat zawodów i rynek pracy Uczni:

- 2.1 odgrywa różne role zawodowe w zabawie;
- 2.2 podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisuje podstawową specyfikę pracy w wybranych zawodach;
- 2.3 opisuje, czym jest praca, i omawia jej znaczenie w życiu człowieka na wybranych przykładach;
- 2.4 omawia znaczenie zaangażowania różnych zawodów w kształt otoczenia, w którym funkcjonuje;
- 2.5 opisuje rolę zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu;
- 2.6 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie Uczni:

- 3.1 uzasadnia potrzebę uczenia się i zdobywania nowych umiejętności;
- 3.2 wskazuje treści, których lubi się uczyć;
- 3.3 wymienia różne źródła wiedzy i podejmuje próby korzystania z nich.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych Uczni:

- 4.1 opowiada, kim chciałby zostać i co chciałby robić;
- 4.2 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując na podstawowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;
- 4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio z jego osobą.

B. Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas IV–VI szkół podstawowych

1. Poznawanie własnych zasobów Uczni:

- 1.1 określa własne zainteresowania i uzdolnienia oraz kompetencje;
- 1.2 wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia;

1.3 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania, formułując wnioski na przyszłość;

1.4 prezentuje swoje zainteresowania i uzdolnienia wobec innych osób z zamiarem zaciekawienia odbiorców.

2. Świat zawodów i rynek pracy Uczeń:

2.1 wymienia różne grupy zawodów i podaje przykłady zawodów charakterystycznych dla poszczególnych grup, opisuje różne ścieżki ich uzyskiwania oraz podstawową specyfikę pracy w zawodach; Dziennik Ustaw – 6 – Poz. 325

2.2 opisuje, czym jest praca i jakie ma znaczenie w życiu człowieka;

2.3 podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe;

2.4 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;

2.5 wyjaśnia rolę pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie Uczeń:

3.1 wskazuje różne sposoby zdobywania wiedzy, korzystając ze znanych mu przykładów, oraz omawia swój indywidualny sposób nauki;

3.2 wskazuje przedmioty szkolne, których lubi się uczyć;

3.3 samodzielnie dociera do informacji i korzysta z różnych źródeł wiedzy.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych Uczeń:

4.1 opowiada o swoich planach edukacyjno-zawodowych;

4.2 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując szczegółowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;

4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio lub pośrednio z jego osobą;

TREŚCI PROGRAMOWE Z ZAKRESU DORADZTWA ZAWODOWEGO DLA KLAS VII I VIII SZKÓŁ PODSTAWOWYCH

1. Poznanie własnych zasobów Uczeń:

1.1 określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych;

1.2 rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe);

1.3 dokonuje syntezy przydatnych w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej informacji o sobie wynikających z autoanalizy, ocen innych osób oraz innych źródeł;

1.4 rozpoznaje własne ograniczenia jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjno-zawodowych;

1.5 rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań

zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej;

1.6 określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji;

1.7 określa własną hierarchię wartości i potrzeb.

2. Świat zawodów i rynek pracy Uczeń:

2.1 wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając kwalifikacje wyodrębnione w zawodach oraz możliwości ich uzyskiwania;

2.2 porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców;

2.3 wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy, z uwzględnieniem regionalnego i lokalnego rynku pracy;

2.4 uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka;

2.5 analizuje znaczenie i możliwości doświadczania pracy;

2.6 wskazuje wartości związane z pracą i etyką zawodową;

2.7 dokonuje autoprezentacji;

2.8 charakteryzuje instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej, w tym instytucje rynku pracy.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie Uczeń:

3.1 analizuje oferty szkół ponadpodstawowych i szkół wyższych pod względem możliwości dalszego kształcenia, korzystając z dostępnych źródeł informacji analizuje sposoby kształcenia nieformalnego i zdobywanie kwalifikacji zawodowej w niestandardowy sposób;

3.2 analizuje kryteria rekrutacyjne do szkół ponadpodstawowych w kontekście rozpoznania własnych zasobów;

3.3 charakteryzuje strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji pozaformalnej i nieformalnej;

3.4 określa znaczenie uczenia się przez całe życie.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych Uczeń:

4.1 dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym;

4.2 określa cele i plany edukacyjno-zawodowe, uwzględniając własne zasoby;

4.3 identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej i wyjaśnia, w jakich sytuacjach korzystać z ich pomocy;

4.4 planuje ścieżkę edukacyjno-zawodową, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów.

Tematyka zajęć w klasie VII

Moduł	Temat zajęć	Czas przeznaczony na realizację
Poznawanie własnych zasobów	1. Samopoznanie- źródła poznania siebie.	45 minut
	2. Moje mocne i słabe strony.	45 minut
	3. Czym się interesuję? Zainteresowania.	45 minut
	4. Moje umiejętności.	45 minut
	5. Moje umiejętności a zawód.	45 minut
Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie; Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych	1. Moja przyszłość edukacyjno zawodowa- jak ją zaplanować?	45 minut
	2. Samoocena jako podstawa umiejętności rozpoznawania własnych atutów i ograniczeń	45 inut
	3.Znaczenie pracy- kariera zawodowa człowieka	45 minut
Świat zawodów i rynek pracy	1. Przyszłość edukacyjno zawodowa- poznajemy zawody.	45 minut
	2. Zawody w moim najbliższym otoczeniu.	45 minut

Tematyka zajęć w klasie VIII

Moduł	Temat zajęć	Czas przeznaczony na realizację
Poznawanie własnych zasobów	1. Przeciwwskazania zdrowotne do wyboru zawodu.	45 minut
	2. Rozwijanie umiejętności i zdobywania informacji pozwalających przezwyciężyć bariery osobiste.	45 minut
	3. Kim jestem? Tajemnice osobowości a wybór zawodu.	45 minut
	4. Jak radzić sobie ze stresem.	45 minut

	5. Jak stawiać sobie cele życiowe i zawodowe.	45 minut
Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie; Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych	1. Predyspozycje zawodowe a moje preferencje.	45 minut
	2. Zapoznanie się z ofertą szkół ponadpodstawowych w naszym regionie.	45 minut
	3. Moja przyszłość edukacyjno – zawodowa. Zapoznanie się z zasadami rekrutacji do szkoły ponadpodstawowej.	45 minut
Świat zawodów i rynek pracy	1. Wymagania pracodawców a moje umiejętności.	45 minut
	2. Czym jest rynek pracy? Kto to jest pracodawca?	45 minut

Program realizacji działań w ramach WSDZ

L.p.	ZADANIE	Realizator	Termin
1.	Opracowanie Programu WSDZ w Szkole Podstawowej nr 14 im Henryka III Głogowskiego, zaopiniowanie i zatwierdzenie	Nauczyciel doradztwa zawodowego, Rada Pedagogiczna, dyrektor szkoły	IX.2024
2.	Umieszczenie Programu z materiałami do wykorzystania na lekcjach na pulpicie w pokoju nauczycielskim- folder doradztwo zawodowe	Nauczyciel doradztwa zawodowego, pedagog, wychowawcy klas	X-2024, systematyczne uzupełnianie
3.	Prowadzenie i aktualizacja szkolnej tablicy zawodoznawczej , prowadzenie zakładki „Doradztwo zawodowe” na stronie internetowej szkoły Prowadzenie strony na portalu społecznościowym Facebook „Doradztwo zawodowe SP14 Głogów”	Nauczyciel doradztwa, pedagog, wychowawcy klas nauczyciel doradztwa zawodowego, wicedyrektor szkoły nauczyciel doradztwa zawodowego	rok szkolny 2024/2025
4.	Przeprowadzenie 10 zajęć nauczyciela doradztwa zawodowego w klasach VII i VIII	Nauczyciel doradztwa	rok szkolny 2024/2025
5.	Przeprowadzanie lekcji z WOS-u, informatyki, lekcji wychowawczych i innych związanych z doradztwem zawodowym wynikających z realizacji podstaw programowych poszczególnych	Nauczyciele przedmiotowi i wychowawcy klas, nauczyciele świetlicy	rok szkolny 2024/2025

	przedmiotów, edukacji wczesnoszkolnej oraz planu pracy świetlicy szkolnej.		
6.	Wykonywanie gazetek zawodoznawczych przez klasy 5 i 6 na temat mój wymarzony zawód „Mój wymarzony zawód”	Nauczyciel doradztwa zawodowego i wychowawcy klas	rok szkolny 2024/2025
7.	Organizowanie wycieczek zawodoznawczych	Wychowawcy klas, nauczyciele świetlicy szkolnej, pedagog, nauczyciele przedmiotowi	rok szkolny 2024/2025
8.	Omówienie dokumentacji i kryteriów przyjęć uczniów do szkół ponadpodstawowych	Dyrektor, nauczyciel doradztwa, pedagog, wychowawcy klas.	III-IV
9.	Zapoznanie uczniów klas VIII z ofertą szkół ponadpodstawowych w powiecie głogowskim	Nauczyciel doradztwa zawodowego, wychowawcy i pedagodzy	IV-V
10.	informacje n/t zasad rekrutacji do szkół ponadpodstawowych kl. VIII „Przeciwskazania zdrowotne do wykonywania zawodu” Ścieżki edukacyjno zawodowe Zintegrowany system umiejętności – zapoznanie uczniów i nauczycieli	Pedagog, nauczyciel doradztwa, wychowawcy klas	rok szkolny 2024/2025
11.	Zapoznanie uczniów z naborem elektroniczny do szkół ponadpodstawowych kl. VIII	nauczyciel doradztwa	V-VI
12.	Samokształcenie nauczycieli – wymiana doświadczeń na zespołach przedmiotowych	Wszyscy nauczyciele, pedagodzy,	rok szkolny 2024/2025

Do realizacji treści programowych w klasach 7 i 8 wykorzystany będzie program z doradztwa zawodowego autorstwa Agnieszki Kuberskiej w załączniku.

Program zaopiniowany przez Radę Pedagogiczną na posiedzeniu rady pedagogicznej i wprowadzony zarządzeniem Dyrektora Szkoły.

OSOBY ODPOWIEDZIALNE

- **Dyrektor** - odpowiada za organizację działań z zakresu doradztwa zawodowego, tworzy warunki do realizacji zadań z zakresu doradztwa zawodowego, monitoruje efekty

ustalonych i podejmowanych działań z zakresu przygotowania uczniów do wyboru drogi kształcenia i kariery zawodowej, powołuje szkolnego koordynatora ds. doradztwa zawodowego.

- **Nauczyciel doradztwa zawodowego** – koordynator szkolnego systemu doradztwa zawodowego – systematycznie diagnozuje zapotrzebowania uczniów na informacje edukacyjne i zawodowe oraz pomoc w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej; koordynuje działalność informacyjno – doradczą realizowaną przez szkołę; przeprowadza indywidualne rozmowy doradcze oraz zajęcia warsztatowe dla dzieci i młodzieży z zakresu doradztwa zawodowego, współpracuje z instytucjami wspierającymi wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego; dokonuje bieżącego monitorowania realizacji WSDZ, gromadzi i udostępnia informacje edukacyjno – zawodowe; wspólnie z zespołem opracowuje projekt WSDZ, przeprowadza ankietę ewaluacyjną i sporządza sprawozdanie z realizacji WSDZ.
- **Pedagog szkolny** - diagnozuje potrzeby oraz możliwości uczniów, udziela indywidualnych porad i konsultacji w zakresie rozpoznawania mocnych stron oraz podejmowania decyzji edukacyjnych, w zależności od potrzeb i możliwości organizacyjnych prowadzi zajęcia rozwijające umiejętności emocjonalno - społeczne oraz na temat technik uczenia się, radzenia sobie ze stresem i autoprezentacji, kieruje uczniów do specjalistycznych placówek.
- **Wychowawcy klas** - na lekcjach wychowawczych wprowadzają podstawy treningu interpersonalnego, prowadzą zajęcia związane z przygotowaniem dzieci i młodzieży do podejmowania decyzji edukacyjno – zawodowych oraz planowania kariery zawodowej i uczenia się przez całe życie. Rozwijają umiejętności współpracy w grupie, kierują uczniów potrzebujących pomocy do doradcy zawodowego i pedagoga szkolnego na konsultacje; wspierają rodziców w roli doradcy w wyborach edukacyjnych i zawodowych.
- **Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej** - określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów. Eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związki realizowanych treści nauczania z treściami programowymi orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego. Włączają do swoich planów wychowawczych zagadnienia z zakresu preorientacji i orientacji zawodowej oraz doradztwa zawodowego.
- **Nauczyciele świetlicy szkolnej** - włączają w zajęcia realizowane w świetlicy szkolnej treści z zakresu doradztwa zawodowego, organizują wystawy prac uczniów związanych z poznanymi zawodami

- **Pozostali nauczyciele przedmiotowi** w ramach poszczególnych przedmiotów realizują podstawę programową i program nauczania odnosząc się do treści programowych doradztwa zawodowego; rozpoznają i wspierają w rozwoju zdolności i uzdolnień uczniów. Do zadań nauczycieli należy diagnozowanie zapotrzebowania uczniów na informacje i pomoc w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej. Każdy nauczyciel udostępnia uczniom informacje edukacyjno-zawodowe oraz omawia zawody związane z daną dziedziną i realizowanymi hasłami programu nauczania. Nauczyciele współpracują z wychowawcami klasy w realizacji doradztwa edukacyjno - zawodowego dla uczniów, przygotowują uczniów do udziału w konkursach zawodowych, prowadzą koła zainteresowań, zajęcia dodatkowe; współpracują ze szkolnym koordynatorem doradztwa oraz z innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Przykłady treści doradczych realizowanych przez nauczycieli poszczególnych przedmiotów:

- **Biologia** – choroby zawodowe, cywilizacyjne, skutki długotrwałego stresu;
- **Geografia** – struktura zatrudnienia, bezrobocie; emigracja zarobkowa
- **Języki obce** – słownictwo dotyczące zawodów, rozmowa o pracę, elementy autoprezentacji, słownictwo branżowe;
- **WOS i historia** – bezrobocie i metody walki z nim, struktura zawodowa ludności, postawy obywatelskie, udział człowieka w życiu społecznym, grupy społeczne i ich rola w społeczeństwie, rozwój polskiego społeczeństwa
- **Religia/etyka** – etyka gospodarcza i zawodowa, szanse i zagrożenia dla człowieka, zasady życia społecznego, etyka a ekonomia, władza i jej moralne konsekwencje
- **Język polski** – rola pracy w życiu człowieka, trudna praca ludzi na wsi, kultura słowa, komunikacja społeczna, elementy autoprezentacji, redagowanie podań, pism urzędowych, e-maili;
- **Matematyka** - odczytywanie i interpretacja danych w tekstach, tablicach i wykresach, planowanie czynności oraz dzielenie zadań na etapy.
- **Informatyka** – wysyłanie korespondencji mailowo, tworzenie dokumentów, redagowanie tekstu, sposoby pracy z Internetem – wyszukiwanie informacji, logowanie się do portali oferujących pracę, podstawy tworzenia własnych stron internetowych

- **Edukacja dla bezpieczeństwa** – zasadnicza służba wojskowa, ratownictwo medyczne – alternatywy pracy
- **Wychowanie fizyczne** – uświadomienie potrzeby aktywności fizycznej przez całe życie, prozdrowotny styl życia, umiejętności sprzyjające zapobieganiu chorobom zawodowym,
- **Wychowanie do życia w rodzinie** – role społeczne i modele życia, instytucje działające na rzecz dziecka i rodziny, kształtowanie u uczniów poczucie odpowiedzialności za własny rozwój.
- **Pozostałe przedmioty** – terminologia branżowa, wiedza i umiejętności niezbędne do wykonywania czynności charakterystycznych dla zawodu związanego z przedmiotem
- **Nauczyciele bibliotekarze** prenumerują czasopisma związane z edukacją oraz gromadzą i udostępniają materiały informacyjne z zakresu doradztwa edukacyjno - zawodowego; współpracują ze szkolnym koordynatorem doradztwa oraz z innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym; włączają się w organizowane przez szkołę i instytucje zewnętrzne wydarzenia z zakresu doradztwa edukacyjno – zawodowego.
- **Inne osoby zatrudnione w szkole np. pielęgniarka:** współpracuje ze szkolnym koordynatorem doradztwa oraz z innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym; udziela informacji o kwestiach zdrowotnych 9 ważnych z punktu widzenia wybranych przez uczniów zawodów, organizuje dla uczniów spotkania dotyczące dbania o stan zdrowia i bezpieczeństwo oraz kształtowanie właściwych nawyków adekwatnych do zawodów wybranych przez uczniów
- **Opiekunowie Samorządu Uczniowskiego oraz Szkolnego Koła Wolontariatu** zapewniają warunki organizacyjne dla działalności młodzieży, udzielając pomocy w realizacji zadań.
- Rodzice uczniów współpracują w realizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego.

Proponowane metody i formy pracy:

- analiza przypadku,
- autoprezentacja,
- burza mózgów,
- praca w grupach, parach, indywidualna
- debata „za i przeciw”,

- dyskusja problemowa,
- kolaż,
- kwestionariusz,
- mini-wykład,
- ocena pracy grupowej,
- plakat,
- rozwiązywanie problemów,
- skojarzenia,
- port folio
- udział w dniach otwartych szkół
- spotkania z przedstawicielami zawodów, instytucji, szkół
- wizyty w zakładach pracy
- metody multimedialne
- drama
- testy, kwestionariusze, ankieta,

Pomoce dydaktyczne

- materiały biurowe
- tablica, tablica multimedialna
- ankiety, kwestionariusze, karty pracy
- filmy, nagrania, grafiki
- sprzęt multimedialny
- dostęp do Internetu
- gry
- informatory, katalogi, broszury, ulotki
- prezentacje multimedialne
- strony internetowe
- bazy, analizy, statystyki

OCZEKIWANE EFEKTY I KORZYŚCI WYNIKAJĄCE Z REALIZACJI DORADZTWA ZAWODOWEGO

Dla uczniów:

- ułatwienie uczniom, nauczycielom i rodzicom dostępu do informacji edukacyjno – zawodowych;
- przygotowanie do podejmowania świadomych, trafniejszych decyzji edukacyjnych i zawodowych;
- ułatwienie młodzieży wejścia na rynek pracy dzięki poznaniu procedur pozyskiwania

i utrzymania pracy;

- uświadomienie uczniom możliwości wprowadzania zmian w zaplanowanej karierze zawodowej;
- pomoc w poruszaniu się na rynku pracy, wzrost mobilności absolwentów
- rozwój umiejętności rozpoznawania własnych zasobów osobistych i ich wykorzystania w kształtowaniu swojej drogi zawodowej;
- kształtowanie postawy otwartości na wiedzę i prezentowania swojej osobowości;
- kreowanie postaw aktywnych, przewycięzania bierności, radzenia sobie w sytuacjach trudnych i stresowych;
- poznanie przez uczniów „świata zawodów” (m.in. zadań i czynności, środowiska pracy, przeciwwskazań i wymagań zawodowych);
- zapobieganie niepowodzeniom szkolnym, zniechęceniu, rezygnacji ze szkoły lub pracy jako konsekwencji niewłaściwych wyborów

Dla szkoły:

- realizowanie zobowiązań wynikających z przepisów Prawa oświatowego;
- zapewnienie ciągłości działań orientacyjno – doradczych szkoły i koordynacji zadań wynikających z programu wychowawczego szkoły;
- utworzenie na terenie szkoły bazy informacji edukacyjnej i zawodowej oraz zapewnienie jej systematycznej aktualizacji.

Dla środowiska lokalnego:

- zwiększenie świadomości społecznej, dotyczącej konieczności racjonalnego planowania rozwoju zawodowego przez jednostki;
- podejmowanie właściwych decyzji, efektywnie przeciwdziałających bezrobociu;
- zapewnienie powszechności i dostępności usług doradczych. Dla pracodawców:
- zwiększenie szansy znalezienia odpowiednio przygotowanych kandydatów, świadomych oczekiwań rynku pracy.

Monitoring i ewaluacja

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego podlega stałemu monitoringowi i ewaluacji. Zespół ds. doradztwa zawodowego stale monitorują realizację systemu. Ewaluacja skuteczności zaplanowanych w WSDZ działań nastąpi poprzez:

- zebranie informacji zwrotnych od adresatów WSDZ
- analizę prowadzonej dokumentacji.

Po zakończeniu roku szkolnego sporządzone zostaje sprawozdanie z realizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego za dany rok szkolny. Realizacja zadań

podejmowanych przez doradcę zawodowego w ramach wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego dokumentowana jest wpisem do dziennika zajęć doradcy zawodowego. Realizacja treści z zakresu doradztwa edukacyjno – zawodowego podejmowanych na zajęciach lekcyjnych dokumentowana jest wpisem tematu do dziennika zajęć lekcyjnych.

ZAŁĄCZNIKI

- program nauczania „Doradztwo zawodowe w klasie VII i VIII
[Program nauczania dla klas VII i VIII z doradztwa zawodowego](#)
- Harmonogram zaplanowanych zadań
[Harmonogram zadań zawodoznawczych na rok szkolny 2024-2025](#)

Opracowała:
mgr Agnieszka Kuberska

Członkowie zespołu:
mgr Marta Bajer
mgr Natalia Rudnik
mgr Karolina Radziszewska - Janaś